

Homilie

Letošní Týden modliteb za jednotu křesťanů, připravený indickými křesťany, má jako ústřední téma otázku "Co od nás Hospodin žádá?" Otázka je formulována podle úryvku z proroka Micheáše 6,6-8, který jsme před chvílí slyšeli. Jednotlivé dny Týdne dávají odpověď na tuto otázku ve spojení s pohybem vpřed, s kráčením: kráčet v rozhovoru, kráčet s rozlámaným Kristovým tělem, kráčet ve svobodě, kráčet jako Ježíšovi přátelé, překračovat hranice, kráčet v solidaritě, kráčet v oslavě. Dnešní text bohoslužby má téma kráčet v rozhovoru, v dialogu. Je to důležité téma, protože vzájemný dialog mezi křesťany, tedy i mezi námi, je významným nástrojem pro společnou cestu k jednotě. Má-li ovšem být tento dialog účinný a prospěšný, předpokládá ještě jeden dialog, který ho nese, který nese celý život křesťanů, jednotlivců i společenství, a to je dialog s Ježíšem Kristem, naším společným Pánem.

Úryvek z Lukášova evangelia, který jsme právě slyšeli, nám dává příležitost, abychom se nad touto skutečností zamysleli. Dva smutní učedníci a Ježíš, který je doprovází a rozmlouvá s nimi, i když ho nepoznávají. Postupně se však jejich srdce rozehřívají.

I s námi jde Ježíš životem. S každým z nás i s našimi společenstvími. Vždyť On to slíbil: *"já jsem s vámi po všechny dny až do konce světa"* (Mt 28,20) a *"kde jsou dva nebo tři shromážděni v mém jménu, tam jsem já uprostřed nich"* (Mt 18,20). Ptám se: vnímáme ho a poznáváme, že jde s námi? Snažíme se, aby každý náš den byl nesen pohledem na Ježíše a provázen dialogem s ním? Náš život to promění a prozáří, protože bude v něm zakotven a jím naplněn. A co naše vztahy s ostatními lidmi, především s křesťany? Uvědomujeme si, že on je mezi námi a je naším světlem, silou a radostí? On nám pomáhá, abychom byli schopni naplňovat jednotlivě i společně vůli Otcovu.

Ve druhém čtení jsme slyšeli: *"vy všichni, kteří jste byli pokřtěni v Krista, také jste Krista oblékli ... všichni jste jedno v Kristu Ježíši"* (Gal 3,27-28). To podstatné už se událo a stále děje na základě našeho křtu. Ježíš nás spojuje, jsme v něm jedno. O to víc nás bolí to, v čem zatím jedno nejsme.

Ježíš učedníkům na cestě do Emaus vykládá Boží slovo a jeho smysl. Díky Bohu, my všichni jsme společně učedníky ve škole Božího slova. V jeho výkladu a chápání máme ještě tu a tam rozdíly, ale nejsou zásadní a nepřekonatelné. Jsou však výzvou k dialogu, k pokorné a trpělivé práci na společném přiblížení a vzájemném pochopení. Nejdůležitější však je, abychom všichni Boží slovo žili, aby stále formovalo náš život a jeho směřování.

Když učedníci došli do vesnice, stmívalo se a oni pozvali Ježíše k sobě domů; nechtěli neznámého cizince pustit v noci samotného dál. I my se snažíme společně konat skutky služby potřebným. Jde o činnost, ve které jsme zcela zajedno, díky Bohu. Je to zároveň důležité společné svědectví, které naše sekularizovaná společnost potřebuje vidět a zakoušet.

Ježíš tedy přijal jejich pozvání, vešel s nimi a u stolu vzal chléb, vzdával díky, lámal a rozdával jim. Lukáš zde používá velmi podobnou formulaci jako při ustanovení Eucharistie při poslední večeři. A zde je vrchol vyprávění: učedníci ho poznali, ale on zmizel jejich očím. Přítomnost zmrtvýchvstalého Pána se stává očima neviditelnou, aby jeho učedníci byli schopni vírou dál zahlédnout jeho přítomnost v církvi: ve společenství, v Božím slově a zvláště v Eucharistii. Tenkrát i v celých dějinách, až do konce světa.

A zde, v tomto vrcholu našeho života s Pánem, s velkou bolestí konstatujeme zatím nepřekonatelné rozdělení: Eucharistie, která by pro nás křesťany měla být společným pramenem života a jednoty, nás dosud rozděluje. Dokonce i v tom, že křesťané vzeší z reformace společnou účast na Eucharistii považují za prostředek na cestě k jednotě a katolíci, pravoslavní a křesťané starobylých východních církví ji považují za výraz plné jednoty, tedy za cíl této cesty.

Co v této situaci rozdělení od nás Hospodin žádá? Pracovat pro jednotu modlitbou a obětí. Obětí se v této situaci rozumí nabízet Bohu bolest z rozdělení s pokornou prosbou, aby ji laskavě přijal a uspíšil hodinu jednoty, ve které budeme moci společně slavit Eucharistii kolem jednoho oltáře. Modlitbu i oběť navíc můžeme na této cestě k plné jednotě přinášet společně.

Je třeba, abychom společně pamatovali na ostatní křesťany v zemích, kde jsou pronásledováni, tak jak jsme například slyšeli v dnešním příběhu indické křesťanky Sarah. S vděčností si uvědomujeme, že tyto zlé doby pronásledování jsou u nás, Bohu díky, minulostí, i když napravení křivd a následků ve formě restitucí přináší zlou krev v naší společnosti doposud. To však nic není ve srovnání s tím, co musejí snášet křesťané jinde. Obecně platí, že křesťanství je dnes ve světě nejvíce pronásledovaným náboženstvím. Vytrvale tedy pamatujme na naše pronásledované bratry a sestry a také na jejich pronásledovatele, aby prohlédli a pochopili, že máme všichni jednoho společného Boha - Otce, který všechny miluje a chce, aby všichni lidé žili ve vzájemném respektu, úctě a vzájemné lásce.

A nezapomínejme ani na ostatní lidi, kteří musejí často snášet velké utrpení plynoucí z nespravedlivého uspořádání společnosti, jako je kastovníctví v Indii a také velká sociální bída a chudoba na mnoha místech světa. Někdy můžeme aspoň trochu pomoci, třeba dětem v těchto zemích skrze adopci na dálku. Vždy je však třeba pomáhat vytrvalou modlitbou. Je-li pokorná a důvěryplná, není to málo. Ať tedy týden modliteb za jednotu v sobě zahrnuje i modlitby za tyto ostatní velké bolesti světa.

A na závěr chci poukázat na to, co se dělo s učedníky v Emauzích, když poznali Pána. Nedbali na únavu a noc a s velkým nadšením se vrátili do Jeruzaléma, aby svým bratřím a sestrám svědčili o zmrtvýchvstalém Pánu. A to je i náš velký úkol dnes. Vyjděme z tohoto shromáždění a s nadšením vydávejme bratřím a sestrám kolem nás, především věřícím a hledajícím, svědectví o našem Pánu, který je naší nadějí a který nás i celou naši společnost provází na naší životní pouti a každého člověka nesmírně miluje.

Biskup František Radkovský